PÄIVÄSTÄ TOISEEN

Jos suunnittelee rodon hankkimista, kannattaa valita kotimainen lajike, koska se selviää Suomen ilmastossa. **TUTKIJA EEVA-MARIA TUHKANEN, MTT**

18.06.12

Aurinko nousee

Helsingissä kello 3.54
ja laskee kello 22.49
Oulussa kello 2.19
ja laskee kello 0.20

Päivän sana

18.6. Eräälle toiselle Jeesus sanoi: ”Seuraa minua!” Tämä vastasi: ”Herra, anna minun ensin käydä hautaamassa isäni.” Mutta Jeesus sanoi hänelle: ”Anna kuolleiden haudata kuolleensa.” Luuk. 9:59–60
19.6. Heidän suunsa on täynnä valhetta, heidän sydämensä on keinottelun ja voiton lumoissa. Sinä olet heille vain kuin lemmenlaulujen laulaja, kaunisääninen ja taitavasti soittava viihdyttäjä. Hes. 33:31–32

Nimipäiviä

Tänään maanantaina: Tapio
Huomenna tiistaina: Siiri

Mietelause

Onkiminen on oppimisen arvoinen – se on viisaan miehen harrastus.
Izaak Walton

MERKKIPÄIVIÄ

100-VUOTIAS
Rovasti **Päivö Parviainen** 19.6. Syntymäpäiväseurat ti 19.6. klo 14–15 Lähetyskirkko, Tähtitorninkatu 18, Helsinki. Merkkipäiväkeräys lähetystyöhön kiinalaisten keskuudessa tili FI16 8000 1400 1826 72, viesti: Päivö Parviainen 100 v.

70-VUOTIAS
Valtioneuvos, fil. lis. **Riitta Uosukainen** 18.6. Imatra. Ilman vastaanottoa. Mahd. muistamiset LTY:n tukisäätiöön FI09 1091 3002 5006 86.

Helene Schjerfbeck saa erikoisrahan

Valtiovarainministeriö on päättänyt juhlistaa taiteilija **Helene Schjerfbeckin** syntymän 150-vuotisjuhlaa erikoisrahalla. Kahden euron kolikon tunnuspuolen on suunnitellut kuvanveistäjä **Erja Tielinen**.

Erikoisrahat lasketaan liikkeeseen lokakuusta 2012 alkaen. Kahden euron erikoisrahaa lyödään kaksi miljoonaa kappaletta.

Erikoisrahat ovat laillisia maksuvälineitä kaikissa euroalueen maissa.

MT

LUKENUT MIES

Sorsanpojat pahassa

Puolueita lähellä olevia, valtion rahoilla toimivia pieniä tutkimuslaitoksia, ”ajatuspajoja”, on moitiskeltu etääntymisestä käytännöstä. Hiukan on syytäkin.

Esimerkiksi keskustan rooteliin laskettu Ajatuspaja e2 lienee pikemmin euroliberaalien haikailua. Viime vuonna se julkaisi tutkimuksen Vesi kuuluu kaikille, joka koski kehitysmaita. Samaan aikaan kansa raivosi vaaliuurnilla jätevesiasetuksesta.

Keskustapuolueen tutkimuspäällikkönä toimi joskus nuori maisteri **Seppo Kääriäinen**. Hänen pajansa olisi tuottanut tutkimuksen, kuinka monta mummonmökkiä tarvitaan saastuttamaan Suomen vesistöjä yhtä paljon kuin yksi kaivos.

Puhdas vesi on maailmassa kalliimpaa kuin öljy, totesi järkivihreä professori **Erkki Pulliainen**. Suomalainen uskoo vasta, kun tajuaa sen koskevan itseään.

Demareiden **Kalevi Sorsan** säätiö tuottaa käytännöllisempää tavaraa. Lisäksi se liimaa nuorta älymystöä puolueen kaarteihin, mikä lienee ajatuspajojen perimmäinen tarkoitus.

Tutkielmat maahanmuutosta ja harmaasta taloudesta johdattavat SDP:tä kovalle maalle, vaikka ne kiertävätkin veistä haavassa. SAK:n viime aikojen raskain möhläys oli nostaa vuosituhannen vaihteessa käsittämättömän laaja kampanja, miten 400 000 virolaista tulee dumppaamaan Suomen palkkatason. Esikuvana oli tietysti Länsi-Euroopan pelko puolalaisista putkimiehistä.

Maahanmuutto ja harmaa talous olivat hentoja mutta tasavahvoja huolenaiheita. Sitten maahanmuutosta tuli suurin kauhu ja demarit hävisivät Soinille vaali vaalilta enemmän. Nyt gallupit näyttävät vihdoin vuodon perussuomalaisiin kääntyneen.

Sorsan pojat kysyvät viisaasti, mitä poliitikot tarkoittavat puhuessaan hallitusta maahanmuutosta. Laadullisen ja määrällisen muuton hallinta ovat aivan eri asioita. Ei tosin hallittua rakennemuutostakaan kukaan osannut aikoinaan määritellä, vaikka siitä monet seminaarit pidettiin.

PEKKA ALAROTU

Maahanmuutto harmaan talouden kysymyksenä. Toimittanut Ilkka Vuorikuru. 104 sivua. Kalevi Sorsa säätiön julkaisuja n2/2012.

MARITA WAENERBERG

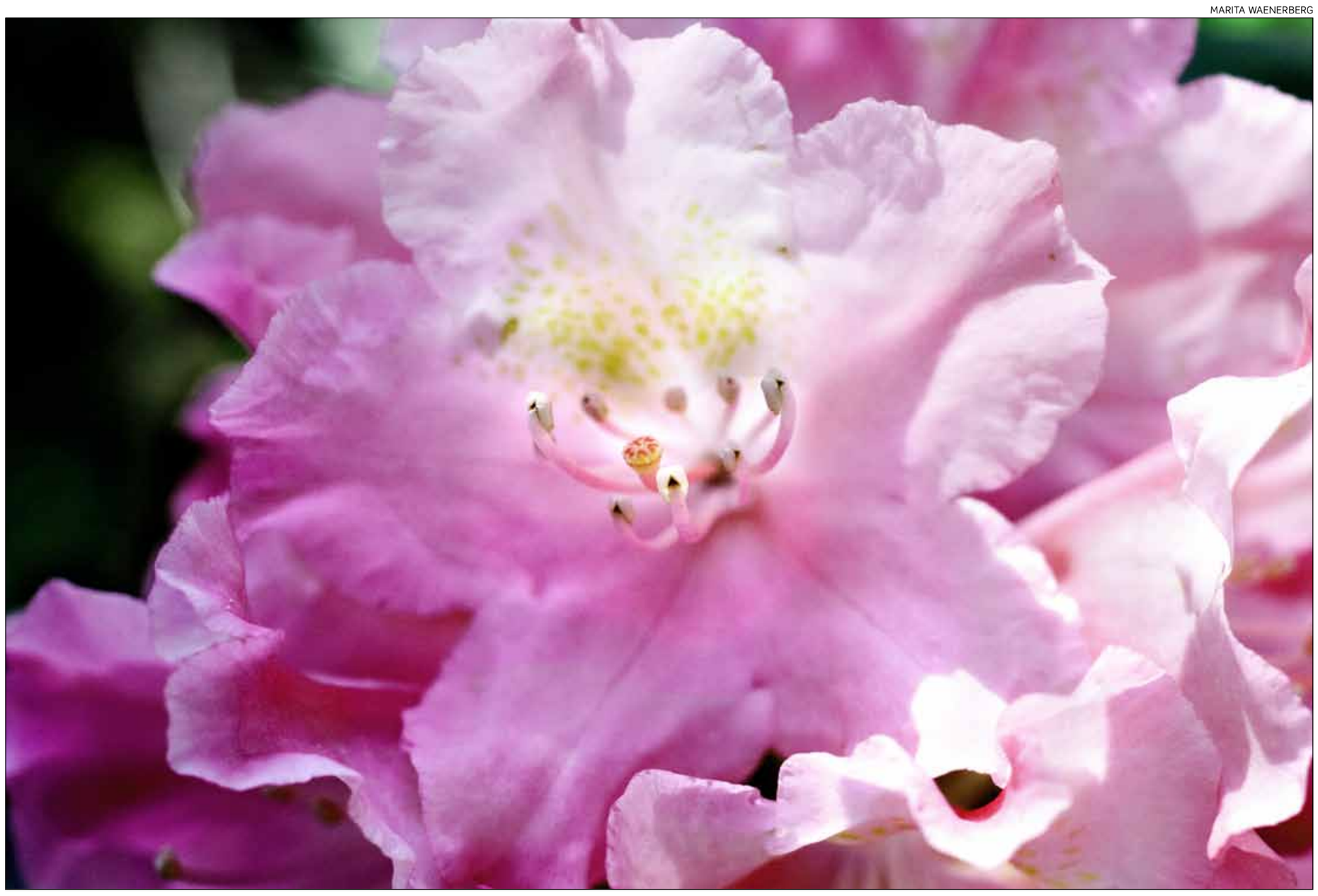

Suomalaisia alppiruusulajikkeita löytyy valkoisena sekä punaisen ja violetin eri sävyissä.

Rodojen väriloisto hurmaa

Alppiruusu eli rhododendron on kaunis kasvi kotipuutarhaankin. Se on helppohoitoinen, kunhan sen perustarpeista huolehditaan.

KAARINA (MT)
Kaarinan Piikkiössä MTT:n puutarhatutkimusaseman puulajipuistossa on kukkaloisto komeimmillaan. Puiston yli 2 000 alppiruusua ovat parhaillaan kukassa.

”Eri lajikkeet kukkivat hieman eri aikoina, mutta nyt on ehdottomasti paras aika”, MTT:n tutkija **Eeva-Maria Tuhkanen** kertoo.

Alppiruusu kukkii kahdesta kolmeen viikkoa. Joka vuosi kukinta ei ole yhtä komeaa.

”Yleensä joka toinen vuosi rodot kukkivat paremmin.”

Ensimmäiset alppiruusut lajipuistoon on istutettu 70-luvun puolivälissä.

”Nämä ovat Helsingin yliopiston jalostusohjelman tuotoksia. Ohjelmassa on pyritty jalostamaan Suomessa hyvin selviäviä lajikkeita.”

Kaikki alppiruusut eivät vielä ole ehtineet puhjeta kukkaan. Annikki Isomäki (vas.), Seija Rantanen ja Tuula Kauniskangas (takana) ihastelivat vielä nupullaan olevia rodoja.

Rodosta on kotipuutarhaankin

Alppiruusut soveltuvat hyvin myös kotipihoille. Jos perusasiat ovat kunnossa, ne ovat helppohoitoisia kasveja.

”Rodot viihtyvät puolivarjossa tai varjossa mäntyjen seuralaisina. Maa ei saa olla savinen eikä jatkuvasti märkä. Niitä voi lannoittaa joko alppiruusu- tai perunalannoitteella”, Tuhkanen opastaa.

”Koska rodot viihtyvät happamassa maassa, niiden juurelle voi kaataa vaikkapa piimää. Myös lehtikompostin multa sopii hyvin.”

Suomessa on kymmeniä nimettyjä alppiruusulajikkeita.

”Jos suunnittelee rodon hankkimista, kannattaa valita kotimainen lajike, koska se selviää Suomen ilmastossa”, Tuhkanen kertoo.

”Mikäli pihalla on tilaa, suosittelen hankkimaan useampia lajikkeita, koska ne kukkivat kaikki hieman eri aikaan. Myös erikokoiset lajikkeet kannattaa muistaa.”

Alppiruusu kiinnostaa monia

Kauniisti kukkivat alppiruusut houkuttelevat Piikkiöön runsaasti kiinnostuneita ihmisiä.

Naapurikunta Turusta kukkaloistoa olivat saapuneet ihailemaan **Tuula Kauniskangas**, **Annikki Isomäki** ja **Seija Rantanen**. Isomäki oli puulajipuistossa ensimmäistä kertaa.

”Näin naapurin pihalla kukkivia rodoja. Siitä sain idean tulla tänne”, Isomäki kertoo.

Puistossa aiemminkin vierailleet Kauniskangas ja Rantanen panivat merkille, että alppiruusut olivat kasvaneet sitten viime näkemän.

”Ainakin suurimmat rodot ovat kasvaneet entisestään”, Kauniskangas pohtii tähyillessään liki viisimetristen alppiruusujen latvuksia.

”On minulla kotipihallakin rodo, mutta se on alle kaksimetrinen.”

ANNIINA KESO

KIRJA

Saulus ja Olli menevät metsään

Kivaa, kun lapsille on ilmestynyt taas uusi metsäaiheinen kuvakirja!

Irja Nikkisen kirjoittama ja **Jenni Lindforsin** kuvittama Mennään metsään on varsinainen tietopaketti. Tutuiksi tulevat erilaiset metsätyypit ja monet metsän eläin- ja kasvilajit.

Taustalla kulkeva kertomus Saulus-pojan ja Olli Omenatoukan majanrakennuspuuhista on tylsähkö. Mitään kovin jännää ei pääse tapahtumaan, vaan päivän kohokohta on se, kun kiivetään majaan ja kiikaroidaan lintuja.

Olli innostuu välillä riimittelemään, mutta aina riimit eivät toimi: ”Pian näädän tassut hohtavat / päivänsäteen kohtaavat.”

Kuvitus on kuitenkin piristävä, ja pienellä lukijalla riittää siinä rutkasti tutkailtavaa.

Kirjassa on myös kuusi tehtävää, kuten linnunpöntön rakentaminen tai elämysretki lähimetsään. Kunkin tehtävän suoritettuaan lukija saa värittää yhden metsätähden kirjan lopussa olevasta kuvasta. Tehtävien suorittamiseen tarvitaan vanhempien apua.

Metsämyyrä herkuttelee hyönteisillä.

Kirjan perimmäinen tarkoitus lieneekin innostaa koko perhe yhteiselle metsäretkelle.

HELI VIRTANEN

Irja Nikkinen ja Jenni Lindfors: Mennään metsään – Olli Omenatoukan luontoretket. 64 sivua. Kirjapaja.

KIRJA

Ahmojen elämää yli 20 vuoden ajalta

Mitä täydellisen luontokuvan saaminen ahmasta vaatii? Vuosien työn, paljastaa **Antti Leinosen** keväällä ilmestynyt kirja Ahman kintereillä.

Ahmat alkoivat kiehtoa Leinosta vuonna 1986, jolloin hän näki ensimmäisen ahmansa. Siihen asti Leinonen oli kuvannut kojussaan pääasiassa karhuja.

Sittemmin Leinonen on tallentanut filmille ahmoja eri vuodenaikoina ja eri vuorokaudenaikoina. Kirjan kuvissa ahmat kiipeävät puuhun, kantavat saalista, syövät, uivat ja leikkivät.

Vasta jäätyneellä järvellä kelpaa ottaa vauhtia, heittäytyä selälleen ja liukua niin pitkälle kuin sielu sietää.

Leinosen intohimoa luontokuvaamiseen kuvaa se, että mies pakenee jouluvouhotusta metsään – ja onnistuu nappaamaan kuvan ahmasta vuoden lähes lyhimpänä päivänä.

Kirjan teksti etenee aikajärjestyksessä ja täydentää kuvien ja niiden viereen ripoteltujen päiväkirjamerkintöjen jättämät aukot. Hiukan tarkempi tekstin editointi olisi tehnyt kirjasta vielä helppolukuisemman.

ANTTI LEINONEN/KIRJAN KUVITUSTA

Kojussa vietetyt tunnit eivät menneet hukkaan, vaan vuosien saatossa Antti Leinonen oppi tuntemaan Kuhmon ahmat. Kesällä 2000 hän pääsi seuraamaan niiden elämää hyvinkin läheltä.

Siitä huolimatta kertomusta lukee mielellään.

Leinonen oppii tuntemaan ahmansa: Täpliksen, Hemmon ja Valkokulman. Ja kun Leinonen paljastaa, että Valkokulmaa ei ole näkynyt enää loppusyksyn 2006 jälkeen, alkaa lukijaakin surettaa.

HELI VIRTANEN

Antti Leinonen: Ahman kintereillä. 176 sivua. Maahenki.

KIRJA

Äidit, tyttäret ja mielen kellarit

Romaanin ensimmäisistä lyhyistä luvuista ei voi vielä päätellä mitä tuleman pitää. Emilia, Ellu ja Elsa ovat lapsi, äiti ja isoäiti. Koulun aloittaneella Emilialla on mielikuvitusta ja kyky pidättää hengitystä, äidillä hyväpalkkainen työ ja kiltti mies, isoäiti leipoo talossaan piirakoita, hoitaa kissaa ja pyöräilee hoitolaitokseen katsomaan itselleen tärkeää vanhusta.

Sanna Eeva (syntynyt 1986) kirjoittaa lyhyitä, napakoita lauseita. Vaihtelevuus voisi tuoda enemmänkin sävyjä tähän vaikuttavaksi kääntyvään tarinaan. Mutta ei romaanissa moitittavaa ole. Se on tarkka kuva naisista, jotka eivät kykene asettamaan rajoja haluilleen ja näkemään lapsensa parasta. Itsepäisyys näyttää olevan tässä suvussa geeneissä.

Riipaisevinta romaanissa on Emilian turvattomuus. Läheistensä lähellä lapsi on vahva ja voimakastahtoinen ärsyttävyyteen asti, mutta yksin jäätyään äärimmäisen turvaton. Koulussakin hän näkee ympärillään vain ihmisiä, joihin ei voi luottaa. Hänen hätäänsä eivät ymmärrä äiti sen paremmin kuin isoäitikään. Näillä on tekemistä siinä, kumpi hallitsee kumpaa.

Romaani saa miettimään miten ihmisten olisi kannattanut toimia. Hyvä elämä on siinä ihan vieressä, jos sen päättäisi valita. Mutta jos haluaa kaiken houkuttavan, kaiken mihin mieli vie ja mistä muisti piinaa, on todennäköistä ettei hamuaviin käsiin jää pysyvästi mitään todella tärkeää.

Sanna Eeva on koulutukseltaan agrologi ja hänellä on hevostila Kanta-Hämeessä. Olot on hänen toinen aikuistenromaaninsa. Se on ilmavasti kerrottu tarina aineettomasta perinnöstä, mikä siirtyy seuraavalle sukupolvelle, halusi tai ei. Lapset puolestaan ovat yksilöitä: se mistä toinen raastaa vimmansa, saa toisen luovuttamaan. Kerronta jättää lukijalle sopivasti tulkinnanvaraa.

ANELMA JÄRVENPÄÄ-SUMMANEN

Sanna Eeva: Olot. 238 sivua. Karisto.